

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 27 sierpnia 2020 r.

Pozycja 237

POSTANOWIENIE

z dnia 14 maja 2020 r.

Sygn. akt Ts 81/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Mariusz Muszyński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej K.S. w sprawie zgodności:

§ 10 ust. 1 pkt 9 w związku z § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2019 r. poz. 68, ze zm.) w zakresie, w jakim:

- 1) „przepis ten ma zastosowanie w odniesieniu do sytuacji, gdy kosztami sądowymi obciążony jest Skarb Państwa (nie zaś przegrywający sprawę)”;
- 2) zastosowanie tych przepisów „prowadzi do sytuacji, w której gdy proces alimentacyjny przegrał hipotetycznie uprawniony do alimentów, to stawka wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu reprezentującego hipotetycznie zobowiązanego do alimentów wynosi 60 zł, jeżeli zaś przegrał hipotetycznie zobowiązany do alimentów, to opłata na rzecz pełnomocnika z urzędu uprawnionego obliczana jest na podstawie § 8 Rozporządzenia, tj. zależnie od wartości przedmiotu sporu”

z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 33 ust. 2 oraz art. 24 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 22 maja 2019 r. (data nadania), K.S. (dalej: skarżący), działając w imieniu własnym, wystąpił z żądaniem na tle następującego stanu faktycznego.

Sąd Rejonowy w B. w wyroku z 24 lipca 2018 r. (sygn. akt [...]); dalej: wyrok Sądu Rejonowego) przyznał ze Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w B., kwotę 147,60 zł (brutto) na rzecz skarżącego tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, natomiast kwotę 2214 zł (brutto) na rzecz adwokata R.S. tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu. Skarżący od powyższych punktów wyroku wniósł zażalenie.

Sąd Okręgowy w B. postanowieniem z 4 lutego 2019 r. (sygn. akt [...]; dalej: postanowienie Sądu Okręgowego) oddalił zażalenie skarżącego na postanowienie w przedmiocie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. W kwestii przyznania zwrotu adwokatowi R.S. sąd zażalenie odrzucił. W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wyjaśnił, że § 10 ust. 1 pkt 9 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2019 r. poz. 68, ze zm.; dalej: rozporządzenie) uzależnia wysokość taryfowego wynagrodzenia pełnomocnika od tego, którą stroną postępowania o alimenty on reprezentuje, wyniku procesu i wydanego w sprawie rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Wskazał, że w przypadku przegrania procesu przez uprawnionego do alimentów, stawka wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu zobowiązanego do alimentów wynosi 60 zł. Jeżeli zaś to zobowiązany przegrał proces, wówczas opłata ta jest obliczona na podstawie § 8 rozporządzenia, a więc w powiązaniu z wartością przedmiotu sporu.

2. Zdaniem skarżącego, w wyniku zastosowania zakwestionowanych przez niego przepisów, naruszono: zasadę równości wobec prawa (art. 32 Konstytucji), prawo do równego wynagrodzenia za pracę jednakowej wartości (art. 33 ust. 2 Konstytucji), prawo do godziwego wynagrodzenia za pracę (art. 24 Konstytucji) oraz zasadę, zgodnie z którą Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji).

3. Zarządzeniem sędziego Trybunału z 17 grudnia 2019 r. skarżący został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez, po pierwsze, dokładne wyjaśnienie sposobu naruszenia konstytucyjnych wolności i praw wynikających z art. 33 ust. 2 Konstytucji, po drugie, doręczenie poświadczonego za zgodność z oryginałem odpisu i czterech kopii: postanowienia Sądu Okręgowego wraz z uzasadnieniem oraz wyroku Sądu Rejonowego wraz z uzasadnieniem (jeśli zostało sporządzone), po trzecie, doręczenie jednego egzemplarza skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami, po czwarte, udokumentowanie daty doręczenia skarżącemu postanowienia Sądu Okręgowego.

Skarżący w piśmie z 3 stycznia 2020 r. (data nadania) ustosunkował się do powyższego wezwania.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Skarga konstytucyjna jest szczególnym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Ma ona gwarantować, że obowiązujące w systemie prawa akty normatywne nie będą stanowiły źródła ich naruszeń. Jej merytoryczne rozpoznanie uzależnione jest od spełnienia licznych przesłanek wynikających zarówno z art. 79 ust. 1 Konstytucji, jak i z przepisów ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK).

2. W ocenie Trybunału, badana skarga konstytucyjna spełnia wymogi formalne wynikające z art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz z przepisów u.o.t.p.TK w stopniu uzasadniającym nadanie jej dalszego biegu.

Skarga konstytucyjna została wniesiona przez działającego we własnym imieniu skarżącego, który jest radcą prawnym (art. 44 ust. 1 u.o.t.p.TK).

Skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ postanowienie Sądu Okręgowego w B. Wydział X Cywilny Rodzinny z 4 lutego 2019 r. sygn. akt [...] było ostatecznym orzeczeniem wydanym w sprawie objętej wniesioną skargą (art. 79 ust. 1 Konstytu-

cji). Dochowany został również trzymiesięczny termin wniesienia skargi konstytucyjnej (art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK). Skarżący udokumentował datę doręczenia tego orzeczenia (art. 53 ust. 1 pkt 5 u.o.t.p. TK), od którego – jak wynika ze skargi konstytucyjnej – nie wnosił nadzwyczajnego środka zaskarżenia (art. 53 ust. 1 pkt 6 u.o.t.p. TK).

Skarga przedstawia stan faktyczny sprawy (art. 53 ust. 1 pkt 4 u.o.t.p. TK). Określony został przedmiot zaskarżenia (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK). Skarżący przedstawił także argumenty uprawdopodobniające zarzut naruszenia – wskutek zastosowania kwestionowanego przepisu – przysługujących mu konstytucyjnych praw i wolności (art. 53 ust. 1 pkt 2-3 u.o.t.p. TK). Skarga nie jest też oczywiście bezzasadna (art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK).

3. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że badana skarga spełnia wymagania przewidziane w ustawie. Dlatego, na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK. Dlatego, na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK, skardze konstytucyjnej należało nadać dalszy bieg.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.